

Nro.

58.

DZIENNIK

PATRYOTYCZNYCH POLITYKOW
W LWOWIE.

Dnia 10go Czerwca 1794.

Gazety LIII.

AUSTRYA.

Zdarzenia Woienne.

Xiążę Koburg z relacją pod 19:
Maja uczynioną z *Tournay* nadesłał tak-
że dokładną relację o doniesionych już
pierwey zdarzeniach pod Komendą Xię-
cia *d'York* dnia 10. i 12. p. m. przy
Marquain.

D. 10. przeszedł nieprzyjaciel przez rzekę *Marque* przy *Pont a Treffin* i *Bouvines*, atakował nasze forpoczty w *Bourghelles*, i odpędził je aż do *Bacby*, lecz po nadeszłych posiłkach odparty został.

Tegoż samego czasu atakowano nasze forpoczty przy *Campbin* i *Baiffieux*, gdzie mimo żwawego przez trzy godziny odporu potrzeba było naszym ustąpić. Atakowano potem nasze lewe skrzydło przy *Lamain* pod komendą Jenerała Hanowerckiego *Hammerstein*, które mocny wytrzymało atak, i niedopuszcilo nieprzyjacielowi daley postąpić. Tym czasem kazał *Książę d'York* uderzyć kawaleryi na prawe skrzydło nieprzyjacielskie a potem i na lewe; tak więc po krwawey potyczce nieprzyjaciel reysterował się pod *Cruson* i *Bouvignies*, opuściwszy *Campbin* i *Baiffieux*. Nieprzyjaciel liczył ludzi 20,000. między którymi 5000. kawaleryi było.

W tych potyczkach stracić miał nieprzyjaciel z ranionymi i wziętymi w niewolę do 3000. ludzi i 12. sztuk szańcał, tudzież 16. wozów amunicyi. Naszych padło więcey iak dwieście.

D. 12. z rana rekognoskował nieprzyjaciel z kilką tyśiącami iazdy i piechoty stanowisko Jenerała *Bellegarde* przy *Catillon i Oisy*; lecz po kilku utarczkach usunął się nazad. Mieliśmy tu 5. zabitych, a 43. ranionych.

Tegoż dnia po południu atakował nieprzyjaciel z nowu naszych przy *Vasignies*, i po kilku utarczkach usunął się do swego obozu.

Dnia 17. zrana przypuszczony był atak powszechny w *Flandryi zachodniej* na wszystkie nieprzyjacielskie stanowiska od naszych, który trwał przez całe dwa dnie. Woyska skombinowane okazały swe mężstwo, oszańcowane nader mocno i zaiadle bronione stanowiska nieprzyjacielskie *Monveux i Tourcoing* d. 17. w wieczór dostały się naszym; lecz po nadeszłym posiłku nieprzyjacielskim d. 18. z rana z mocną artyleryą mimo wszelkiej odwagi żołnierzy i przezorności Komendantów naszych musiano wspomniane stanowiska opuścić, a reysterować się na dawną swoją pozycyę i do obozu przy *Marquain*.

W takowych obfzernych poruszeniach armii i wielkich manewrach czynionych w okolicach niesposobnych i obfzernych, nie można było korpułóm naszym zaraz się łączyć; a zatem ufczerbki musiały się wydarzyć. Większa część atoli armii główney nie była w potyczce i w dobrej się pozycyi znayduie.

Poprzednia urzędowa relacya o zwycięstwach dnia 21. i 22. Maja przez armie skombinowane nad armiami nieprzyjacielskimi iedną przy rzece Sambre, a drugą główną we Flandryi odwiezionych.

Dnia 21. Maja zrana *Ardeńska* armia nieprzyjacielska przy rzece *Sambre* obozująca pod *Kommendą Jenerała Charbonnier* otworzyła marsz kilką kolumnami dla attakowania skombinowanej *C. K.* i *Hollender*skiej armii pod *Kommendą Jenerała artylleryi Grafa Kaunitz* naprzeciw siebie stojącej.

Nieprzyjaciel chcąc obeysć prawo skrzydło nasze, pościagał tam był wszyftką swoją Kawalleryę wynoszącą do 3000 ludzi, i naywiększą część piechoty, *C. K.*

K. Kommenderujący Jenerał rezolwował się sam wyiść naprzeciwko nieprzyjacielu, rozkazawszy Jenerałowi Majorowi *Werneck* z 6. batallionami, i 8. twardronami atakować lewe skrzydło nieprzyacielskie. Tę dyspozycyą, przezornością pomienionego Jenerała, i mężstwem woysk atak nieprzyacielski z pewną ze strony jego stratą do 2000. zabitych i ranionych został odparty.

Jenerał Maior *Davidovich* mający rozkaz tegoż samego czasu atakować nieprzyaciela na drodze do *Erquelines* przez osobliwą przezorność i rezolucyę odparł nieprzyaciela z wielką stratą aż za pagórki przy *Erquelines*, lubo go daley dla nadzwyczajnie przemagającej sily ścigać nie mogli.

Jenerał artyleryi Graf *Kaunitz* łączy do poprzedniey swoiey relacyi tę uwagę; że reyment letkiey iazdy *Kin/ky* pod przezorną kommendą Jenerała Majora Grafa *Riesch* nowe dał dowody swoiego mężstwa tak dalece, że sobie nawet wystawić niemożna: z iaką odwagą, i w iakim porządku ow wypadłszy na licznieyszego daleko nieprzyaciela, przebił się przez jego szyki.

Dnia

Dnia 22. atakował Jenerał nieprzy-
 iacielski *Picbegr* przy *Tournay* C. K.
 Angielską, Hannoverską, Haską i Hol-
 lenderską armię wzdłuż prawego skrzy-
 dła iey forpocztów. Korpus Hannover-
 skie pod Jeneralem Kawaleryi Grafem
Walmoden przy *Warcoing* i *Saint Le-*
ger, woyska C. K. pod kommandą Jene-
 rala *Kovachevich* przy *Ramegnies*, i pod
 kommandą Jenerala Grafa *Bellegarde*
 przy *Templeuve* mężnie przyięły nie-
 przyjaciela; a że Jenerał nieprzyiaciel-
 ski z całą swoją więcey iak do 80,000.
 iudzi wynoszącą armią atak przypuści-
 wszy, z naywiększą go żywością popie-
 rał; dlatego Cesarz Jmć. rozkazał Jene-
 rałom cofać się obronną ręką ku pozy-
 cyi główney armii, i wysłał więcey
 woysk dla ułatwienia retyrady. Nadey-
 ście świeżych woysk załstanowiło nie-
 przyjaciela, i ożywiło znowu odwagę
 naszych poniewolnie się tylko cofających;
 atakowali więc nieprzyiaciela, i zewsząd
 go do nieiakiey odległości odparowali;
 wtedy udecydowano użyć tey spóloбно-
 ści do odparcia go całkiem.

Bywłszy Jenerał Porucznik teraz na
 Jenerala Kawaleryi promowowany Xią-
 że

że *Waldeck* i Jenerał *Graf Bellegarde* odebrali rozkaz atakować prawe skrzydło nieprzyacielskie przy *Blandin* i *Templeuve*, do przerwaney zaś okolicy między *Templeuve* i *Skaldą* największą część piechoty naszej dla wsparcia została wysłana. Prawe skrzydło nieprzyacielskie aż ku *Templeuve* odparto, kilka set wycięto, i kilka armat wzięto, lecz przy *Templeuve* równie iak wzdłuż całej linii aż do *Skaldy* bronił się nieprzyjaciel z niewypowiedzianą zaiadłością.

Pięć razy odparty tyleż króć pokazał się znowu wzmocnioney wtroynasób nad naszą siłę, którą wydarł nam znowu zwycięztwo krwawo odniesione, aż poki nareszcie ostatniem wzmocnieniem, które chwiejącym się już wojskóm naszym podeśłać było można, zбитy, i ze stratą odparty nie został.

W ustawicznej przytomności Cezara *Jmci* bitwa zaczęła się zrana o 6. godzinie, i z nieprzerwaną zaiadłością aż do 10. w noc przez 16. godzin z taką zapalczywością trwała, iakiey żaden z najstarszych wojowników naszych nie zna przykładu.

Nie-

Nieprzyjaciel tegoż wieczora z *Templeuve i Pontachin* został wyparowany, i Patrole nasze dnia 23. znalazły go w zupełney retyradzie ku *Courtray Moutcron i Vatreloo*.

Jenerał Porucznik *Beaulieu* także d. 16. napadłszy na korpus nieprzyjacielskie przy *Bouillon*, pokonał ie, 400 wziął w niewolę, i zdobył 4. armat, o czém dokładniejszy wiadomość później nastąpi.

Późniejszy doniesienie Feldmarszałka Xięcia de *Koburg* zawiera w sobie pomyslną wiadomość: iż Jenerał Artyleryi Graf *Clerfayt* dnia 19. Maja polunawszy się przy *Commynes* przez rzekę *Lyss* ku *Lincelles* atakował kolumnę nieprzyjacielską 10,000. ludzi liczącą, odparł ją aż pod górę *Halluin*, z kąd nieprzyjaciel z naywiększym pośpiechem cofnął się ku *Lille*. Strata nieprzyjacielska w zabitych była znaczna, 300. dostało się nam w niewolę, i zdobyliśmy 8. armat.